

Megegyezés

a fővárosi választói listák ügyében.

Ma délelőtt a belügyminisztériumban befejeződtek azok a tárgyalások, melyek a kormány és a miniszterelnök állásfoglalása következtében a választói névjegyzékek összeírása ügyében a szükséges korrigálásokra vonatkozólag megindultak. Az érdemleges tárgyalás előtt Rakovszky Iván belügyminiszter a megjelenteknek átolvasás és tanulmányozás végett átadta az új rendelkezéseket, melyek az ellenzéknek a kormánnyal történt megegyezése alapján kiküszöbölik mindazokat a hiányokat, melyek az összeírásnál előfordultak.

Tizenegy óra után kezdődött a tanácskozás és már a megbeszélések elején nyilvánvalóvá vált, hogy a megegyezésre való törekvés a legteljesebb mértékben nyilvánul meg a megjelent ellenzéki politikusok részéről. A tanácskozás lefolyása a legnyugodtabb mederben haladt és sikerült több mint három órás tanácskozás után az összes vitás pontokra nézve megállapodást létesíteni.

Likvidálják az emigrációt.

Sokat beszélnek Rainprecht Antal szerdán bejegyzelt és az ülésen visszavont interpellációjáról, melyet azért mondott volna el, mert Rakovszky Iván belügyminiszter megtagadta a beutazási engedélyt Lovászy Márton fiától, akik atyjukkal Bécsben élnek. Az azonban feleslegessé vált, mert Rainprecht ez ügyben beszélt a közben haza érkezett Bethlen gróffal, aki rögtön megígérte a dolog sima elintézését s hogy a beutazás elé nem gördít akadályt. Ezt az eltérést a miniszterelnök és a belügyminiszter között a politikusok jellemzőnek mondják és azt bizonyítják vele, hogy a miniszterelnök külföldi utjának egyik eredményeként azt a megerősödött szándékát hozta magával, hogy likvidálni akarja az emigrációt.

Késik a végleges megegyezés Lausanneban.

Lausanneban a pénzügyi szakértők tegnap délután újból belefogtak az ottomán adósságok szelvényeinek kifizetésére vonatkozó határozatok tárgyalásába. A kérdésben azonban lehetetlen volt megegyezést létesíteni. Ezt a kérdést Venizelosz megérkezéséig leveszik a napirendről. Az Izmed bása és Pellék tábornok között lefolyt megbeszélés szintén eredménytelen maradt.

A politikai bizottság ülését vasárnapra halasztották el, ma a pénzügyi szakértők az ottomán adósság szelvényeinek fizetési módjairól tanácskoztak. Megegyezésre azonban nem jutottak.

A régi szegedi humor.

— Irta dr. Czimer Károly. —

III.

1867 után a kiterjesztett jogok következtében a külvárosok népe a maga köréből a módosabb polgárokat választotta meg városi képviselőnek, akik közt sok malleusa akadt a tekintetes tanácsnak és elmaradt gondolkodásuk örökös kerékkötője volt a város fejlesztésének.

A káknán is csomót kereső városatyáknak egyik típusos embere, *Peneczilus Börcsök Sándor*, különben éleseszü szappanfőző volt. Mivel magyar ruhában, sötétkék zsinóros mándliban járt, Nagy Sándor szerkesztő állandóan mándliszagu városatyának aposztrofálta. A régi Szegednek igazán festeni való tipikus alakja volt. A magyar nadrág olyan feszesen simult libszáraitra, hogy „a bolha is ri a fakadt alatta”. Zsinóros mándlija ugy feszült rajta, mintha rá öntötték volna; nyakára a széles inggallér ki volt hajtva, amint a 60-as években viselték.

Amikor fogai kikullottak, lepcsős szája széle előre állott, bajuszát hullámosan felszorította, e miatt a néphumor őt is a „slingölt száju” emberek kategóriájába sorozta. (Jó Erdélyi Miksának Stefániára néző palotáját hullámos ornametikája után sokáig „kilingölt háznak” hitták a keceállu tápaiak.)

Peneczilus Börcsök mester járása is fölötte jellemző volt. Balkezét hátra téve, derékban megtörve, mint akit jól keresztcsonton vágtak, negédesen, kackiásan, szaporán kapkodta kor-

A marokkói sáska, a prücsök és a szöcske.

(A Szeged tudósítójától) Nagy riadalom támadt szombaton délelőtt a torony alatt. Rémült arcu kiszagzda sugdolóztak a polgármesteri rezidencia környékén, hirnökök jöttek, pihegve szóltak, távoztak és a telefonok eszeveszetten berregve szóltak.

Az első hírt korán reggel Pap András külső-baktói kiszagzda hozta. Alig akasztotta a fogásra a kalapját, Ferenc, a bizalmas hajdu ijedt hangon jelentette, hogy András bácsi erősen követeleli bebocsátását.

— Hát engedjék be, — adta ki a parancsot a polgármester.

Papp András őszbecsavarodott tanyai magyar izgatottan lépett be az ajtón. Izgalmában még a kalapját is a fején feledte, ami pedig mindig sokat jelent.

— Mi baj, mi baj, András bácsi — ölegette körül atyafiságosan a polgármester és talán arra gondolt, hogy a Riska tehén körül támadt valami súlyos hiba.

— Nem is baj az mán — lihegte az öreg — hanem vesződelőm, az Isten csapása, vagy az ördögé.

— Mondja, csak mondja — szólt türelmetlen, kíváncsi aggodalommal a polgármester.

— Vége a világnak! — sóhajtott az öreg és kabátja ujzába törölte verejtékező homlokát. *Möggyűtt a sáska*, dörögte aztán szilaj kétségbeeséssel, fuldokolva. *Möggyűtt a sáska*, mintha a pokol küldte volna, reggelre nem látzott tüle a föld.

A polgármester erre már komolyan megrémült, akik látták azt mondják, hogy minden vér eltűnt az arcából. Mert ha igaz, amit az öreg Papp András mond, *valóban vége a világnak*. És nagyon meglehető, hogy igaz, hiszen Szombat-hely környékén is pusztít már ez az ördög fajzat, amit marokkói prédikátummal jelölt meg a tudomány. Senki se tudja, hogy honnan jön és mikor, előre semmi sem jelzi jövetelét. A szegény ember csak azt veszi észre, hogy nem lát egyebet, csak a nyüzsgő, röpdős, szökdelő szárnyategek végtelen légióját. *Mire azután elvonulnak, nem marad utánuk semmi más, csak a kopár, letarolt föld, eltűnik a vetés, a fü, a virág, még a tanyaházak nádfödele is*. Tehát nem is csuda, hogy a polgármester, akire még ellenségei sem foghatják, hogy ijedő természetű, Papp András hírére mégis megrémült.

— Hát mondja el gyorsan, mit látott, hol látta, milyen volt és mikor volt.

Andris bácsi csak most vette észre, hogy a kalap a fején maradt, mert a nagy sietéstől pokoli hőség támadt alatta. Ijedt szégyenkezéssel kapta le és rövid, szaggatott mondatokban válaszolt a polgármester sűrű kérdéseire.

— Ugy vót az kéröm, hogy röggel, má mint amikor kivilágosodott, ezyszóval hajnalban főkászolódtam, hogy majd mögyök ki a földbe. Ahogy kilépök a kisajtón, gyün ám sietve a Pista gyerekek, oszt má messziről kiáltja: „*Andris bácsi, Andris bácsi gyűjjön kend gyorsan, epusztítják a földet.*” „*Kik te ördög fattya!*” mordulok rá, de mán szaladok is feléje. Hál ahogy odaérek, majd elestem az ijedségtől. *A föld egészen eborította a férög, alig látszott valami belőle. A heének a zödje se látszott, mindön fekete vót, mintha mögfagyott volna az éjszaka. Ez sáska biztosan — veleköljem — és szaladtam be a városba segítségér. Ha nem segít a polgármester ur, akkor nem is öszünk az idén kenyeret, mert mind mögöszti a termést a sáska.*

A polgármester nem is várta meg a beszéd végét. Izgatottan telefonált mindenfelé, a gazdasági ügyosztályba, az intézőséghez, az állatorvoshoz, a rendőrséghez, talán még a katonasághoz is. *A rémséges sáskajárás híre villámgyorsan elterjedt az egész városban*. A páncon az izgalom veszedelmesen terjedt, az itt időző tanyaiaak pakoltak vissza a kocsiira és vágattak a poros országuton hazafelé.

A nyugalom csak tíz óra felé állott helyre, amikor megérkezett Fodor Jenő tanácsnok és elmondotta, hogy *semmiféle veszedelem nincs. Szatymaz felé is megjelent a sáska, amely tulajdonképpen nem is sáska, hanem közönséges „terka prücsök” és Marokkótól olyan messze van, mint Makó Jeruzsálemtől. Az egészben csupán az a rendkívüli, hogy szokatlanul elsza- porodott azokon a földeseken, ahol ősszel, a nagy szárazság miatt nem szántottak és így a lárvák mind kifejlődhettek. A megnyugtató hírel éppen jókor érkezett, mert a polgármester már éppen dikálta azt a táviratot, amit Budapestre akart küldeni a kormányhoz — segítségért. A táviratot így nem küldte el, de azért utasította Alexander Lajos főállatorvost és Balázs gazdaszt, hogy délután menjenek ki Külső Baktóra és ott a helyszínen vizsgálják meg a veszedelmet.*

Veszedelem van mégis.

A délutáni tanulmányut eredményéről Alexander Lajos a következőket mondotta munkatársunknak:

— Megállapítottuk, hogy a külső baktói földeken valóban *nem a marokkói sáska jelent meg*, hanem két kisebb területen *a szöcske szaporodott el veszedelmesen*. A szöcske is pusztít ott, ahol ilyen nagy rajban jelenik meg, *elrag minden vetést*. Éppen ezért javaslatot terjeszték majd a tanács elé és kérem a szokásos óvintézkedések elrendelését.

Csak baj ne legyen ebből a bürokratikuss

dován csizmás lábait. Az akkori népsztilus szerint: perszonátusan, „vinkliben” lépkedett a palánkbeli nagy utcán, különösen vasárnap, mise után, erősen reagálva a keményített, vassal szoknyák dévaj suhogására.

Jómódu, gavallér ember volt, főképen a „rugó” menyecskék irányában. Azon kevés, megtanorodott alsóvárosi közé tartozott, aki a hitös mellett mőnyecskét tartott, bizonyos *Czene Ilus* nevezetű, szép, de nem éppen erkölcsös fehér-cseléd személyében. Egy abban az időben közismert anekdota szölt erről s nem tudni, hogy ezen anekdota után-e, vagy süvöltő, me szó hangja miatt ragadt-e rá a „Peneczilus” gunynév.

Az 1870-es években sűrűn, három évenként voltak a követválasztások. Sándor-gazdának borotva-éles szájáért sok bámulója akadt. Ezek rábeszéltek, hogy mint bennszülött, lépjen fel a „gyűlt-mönt” Kállay Ödön ellen, aki már többször birta az alsóvárosi mandátumot. Ez a balpártban nagy megütközést keltett és a hagyomány szerint valamelyik ármányos politikus a „peneczilus” anekdota versbeszédésével tette tönkre Sándor bácsi jelöltségét. A Kállay párt részéről csakhamar felhangzott nótában és röpdülő cédulákon Börcsök-gazda ellen a gunyoló kortes dal:

Arok partján ül egy hörcsök,
Éljen követünk a Börcsök!
Ugye ruzsám, Czene Ilus,
Kinyilott a Peneczilus!
Kinyilott az, a kengyelít,
Kibontá a nimöt belit!

Annyira szívére vette ezt Sándor gazd'uram,

hogy visszalépett a jelöltségtől. A csapás kétszeres volt, mert a legközelebbi városatyá választáskor a közgyűlésből is kibukott.

Most már csak a karzatról hallgatta a tanácskozást. Egyszer valamin felizgulva, magáról megfeledkezett és tübehuzni való, éles, metsző hangján lesütötte, amivel beszédeit régen kezdeni szokta: „*Sajnos, tekintetes Tanács, javaslata most is nélkülözi a sapienciát...*”

Dobó Miklós apátkanonok, alsóvárosi szülött, fiatal éveiben rókusí plébános, nagy tudományú és hatalmas ékesszólású egyházi férfiú s ami a Dobó hadat általában jellemezte, magas termetű, sudár növéstű szép ember volt, ugy hogy az itt járó I. Ferenc József meg is kérdezte az udvari ebéden:

— *Az egri Dobók közül való?*

A meglepött plébánost *Pálfy Ferenc* polgármester akarta kisegíteni a zavarból: „*Nem felség! az „Uras Dobók” közül...*” Azonban a király után settenkedő „nagykezü” *Pálfy Tóni* (csúfnéven: Rapa) — aki az egész városban elég nagy keztűt nem kapott, azért a felesége fehér strimfliszárát huzta a keze fejére — nem hagyta jóvá a hibás successziót és kikorrigálta öccsét:

— *Nem a', a „Csipás Dobók” közül!*

Erre már a felség se volt tovább kíváncsi a főpap származására és hogy nagyobb kavardást ne csináljon a geneológiában, tovább lépett *Sátán Volford Illés* gazd'uram elé.

Illés gazdával pedig az a kalamitás történt,